

Θεσμικό Πλαίσιο για την ανάπτυξη των Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΕΑ) και των Εταιρειών Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΕΕΥ) στην Ελλάδα

Ανδρέας Μπάγιας

26 Νοεμβρίου 2007

Εισαγωγή

Ο αριθμός προγραμμάτων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια, κυρίως του δημόσιου τομέα, αυξάνεται με ταχείς ρυθμούς τα τελευταία χρόνια και έχει ήδη παρουσιάσει αρκετά ενδιαφέροντα αποτελέσματα σε διάφορες χώρες, όπως οι ΗΠΑ, η Αυστραλία και διάφορες κεντροευρωπαϊκές χώρες, όπως Γερμανία και Αυστρία.

Στα προγράμματα αυτά εξοικονόμησης ενέργειας κεντρικό ρόλο έχουν διαδραματίσει οι **συμβάσεις εγγυημένης ενεργειακής απόδοσης (ΣΕΑ)** ή, όπως είναι γνωστές διεθνώς, **Energy Performance Contracts (EPC)** ή **Energy Saving Performance Contracts (EPC)**.

Πρόκειται για συμφωνίες μεταξύ του δικαιούχου – χρήστη και του παρόχου, ο οποίος κατά κανόνα είναι **εταιρεία παροχής ενεργειακών υπηρεσιών (ΕΕΥ)**. Με τις συμβάσεις αυτές επιδιώκεται η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και συγκεκριμένα η μείωση των ενεργειακών δαπανών και η εξοικονόμηση ενέργειας. Άλλωστε κάθε μεγάλο κτίριο ή συγκρότημα κτιρίων, είτε δημόσιο είτε ιδιωτικό, είναι δυνατόν να υποστεί βελτιώσεις ως προς την ενεργειακή του απόδοση και να εξοικονομήσει ενέργεια και χρήμα. Οι συμβάσεις αυτές καλύπτουν θέματα προγραμματισμού, σχεδιασμού, κατασκευής και ενεργειακής διαχείρισης των κτιρίων και εφαρμόζουν σύγχρονες τεχνολογίες και διαδικασίες σε καινούργια αλλά και υφιστάμενα κτίρια. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης έχουν καταστεί σ' αρκετές χώρες ένας έξυπνος, οικονομικός και ολοένα πιο διαδεδομένος τρόπος βελτίωσης των κτιρίων. Είναι ενδεικτικό ότι η βελτίωση της κατασκευής του κελύφους, της θέρμανσης και

της ψύξης ενός κτιρίου παρέχει δυνατότητες για εξοικονόμηση ενέργειας που υπερβαίνουν το 25%.

Χώρες στις οποίες αναπτύχθηκε ο θεσμός

Πέραν των ΗΠΑ και της Αυστραλίας, όπου για περίπου 20 χρόνια ο θεσμός έχει αναπτυχθεί, κυρίως στο δημόσιο τομέα, με εξαιρετικά θετικό, αν όχι θεαματικό τρόπο, διάφορες κεντροευρωπαϊκές χώρες (π.χ. Γερμανία, Αυστρία, Τσεχία) αλλά και βορειοευρωπαϊκές (π.χ. Σουηδία) έχουν αναπτύξει το θεσμό και έχουν επιτύχει να αντλήσουν ιδιωτικά κεφάλαια. Παρά την ανάπτυξη αυτή, η εφαρμογή του θεσμού παραμένει περιορισμένη συγκριτικά με τα πλεονεκτήματά του μολονότι η σχετική αγορά των συμβάσεων εγγυημένης ενεργειακής απόδοσης εκτιμάται ότι υπερβαίνει τα 5 με 10 δισεκατομμύρια ευρώ.

Τι είναι ειδικότερα οι συμβάσεις εγγυημένης ενεργειακής απόδοσης και ποια τα πλεονεκτήματά τους?

Οι συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης είναι χρηματοδοτικές ή λειτουργικές μισθώσεις που παρέχονται από **Εταιρείες Παροχής Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΕΕΥ)**, οι γνωστές διεθνώς ως **Energy Services Companies** ή **ESCO**, ή από έναν κατασκευαστή εξοπλισμού. Αυτό που διακρίνει τις συμβάσεις αυτές είναι η εγγύηση που παρέχουν ότι, με τον εξοπλισμό που θα εγκατασταθεί, θα εξοικονομηθεί ενέργεια. Στα πλαίσια των συμβάσεων αυτών παρέχεται συνήθως ένα εύρος υπηρεσιών, όπως η μηχανολογική έρευνα, η κατασκευή, προμήθεια, χρηματοδότηση, εγκατάσταση και συντήρηση του απαραίτητου εξοπλισμού. Ο πάροχος αναλαμβάνει, επίσης, να εκπαιδεύσει τους εργαζόμενους του δικαιούχου, προκειμένου αυτοί να είναι σε θέση να χειρίζονται και να συντηρούν τον εξοπλισμό. Η συμβατική περίοδος κυμαίνεται κατά κανόνα μεταξύ 5 και 10 ετών και ο πελάτης πρέπει να διαθέτει ένα ορισμένο κατώτατο κεφάλαιο (συνήθως από € 200.000 και πάνω) προκειμένου να θεωρείται φερέγγυος για την κατάρτιση μιας τέτοιας σύμβασης.

Το εύρος των βελτιώσεων κυμαίνεται από εργασίες που επηρεάζουν ένα τμήμα μιας κτιριακής υποδομής (όπως, για παράδειγμα, τον φωτισμό ή τα συστήματα κλιματισμού) μέχρι εργασίες που καλύπτουν ένα πλήρες πακέτο συνολικών βελτιώσεων κτιρίου και εγκαταστάσεων. Γενικά, ο πάροχος υπηρεσιών εγγυάται την εξοικονόμηση χρημάτων, ως αποτέλεσμα της εξοικονόμησης ενέργειας και της αποτελεσματικής συντήρησης του εξοπλισμού και των υποδομών.

Μια σύμβαση ενεργειακής απόδοσης καθορίζει περαιτέρω τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των βασικών εξόδων αναφοράς (baseline costs) και των εξόδων που εξοικονομούνται προκειμένου να καθίσταται δυνατή η κατανομή των εξοικονομούμενων χρημάτων στα μέρη. Η σύμβαση πρέπει επίσης να διευκρινίζει πώς θα καθοριστούν τα εξοικονομούμενα κέρδη καθώς και τον τρόπο αντιμετώπισης έκτακτων περιπτώσεων όπως, για παράδειγμα, αύξηση στα τιμολόγια των οργανισμών και μεταβολές ως προς τη χρήση των κτιρίων.

Υπάρχουν διάφοροι τύποι συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης. Οι βασικοί τύποι είναι οι ακόλουθοι:

Shared Savings: Στην περίπτωση αυτή, ο πάροχος αναλαμβάνει την αναβάθμιση και την εγκατάσταση του εξοπλισμού και στη συνέχεια μοιράζεται με το δικαιούχο τα εξοικονομούμενα χρήματα, για μια καθορισμένη χρονική περίοδο.

First Out: Ο πάροχος αναλαμβάνει την αναβάθμιση και την εγκατάσταση του εξοπλισμού και έπειτα εισπράττει όλα τα εξοικονομούμενα χρήματα μέχρι να καλύψει πλήρως τα έξοδά του.

Chauffage: Ο πάροχος χρεώνει τον δικαιούχο με ένα καθορισμένο τίμημα για την παροχή των απαιτούμενων ενεργειακών υπηρεσιών ορισμένης

εγγυημένης ποσότητας, ενώ διατηρεί την δυνατότητα λήψης μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας προκειμένου να μειώσει το λειτουργικό κόστος

Guaranteed Savings: Ο πάροχος εγγυάται ένα ελάχιστο επίπεδο εξοικονόμησης, πέραν του οποίου τα εξοικονομούμενα χρήματα μοιράζονται.

Supply-Side Contracts: Ο πάροχος παρέχει ενέργεια (π.χ. ατμό, ζεστό νερό ή κρύο νερό) σε μια καθορισμένη τιμή ανά μονάδα.

Αυτό που χαρακτηρίζει όλους τους τύπους συμβάσεων είναι ότι σε κάθε περίπτωση ο πάροχος αναλαμβάνει μέρος ή το σύνολο του ρίσκου του εγχειρήματος. Τούτο δικαιολογείται από το γεγονός ότι ο πάροχος ενεργειακής απόδοσης μπορεί να διαχειριστεί το ρίσκο της ενεργειακής αποδοτικότητας καλύτερα από το δικαιούχο.

Τι είναι αυτό που κάνει ιδιαίτερες τις συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης?

Στην περίπτωση που **δεν** συνάπτεται σύμβαση ενεργειακής απόδοσης, η συμβατική διαδικασία «αγοράς» (purchase) υπηρεσιών βελτίωσης των κτιριακών εγκαταστάσεων, απαιτεί, καταρχήν, τέσσερις χωριστές φάσεις και τέσσερις συμβατικές αναθέσεις:

σύνταξη ενεργειακής μελέτης,

μηχανολογικός σχεδιασμός,

πρόσκληση για την ανάθεση του έργου βελτίωσης,

παροχή υπηρεσιών συντήρησης.

Με τις συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης αντικαθίσταται αυτή η δυσκίνητη διαδικασία από μια απλή πρόσκληση για υποβολή προσφορών που περιλαμβάνει όλα τα στάδια του έργου βελτίωσης. Έτσι, τελικά συνάπτεται **μια** μόνο σύμβαση μεταξύ του δικαιούχου και του παρόχου που προσφέρει όλες τις απαιτούμενες υπηρεσίες.

Ας δούμε λοιπόν συνολικά τα πλεονεκτήματα των συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης:

1. Οι συμβάσεις αυτές επιτρέπουν την πραγματοποίηση πολυδάπανων εργασιών εξοικονόμησης ενέργειας, ακόμη και όταν ελλείπουν τα απαραίτητα κεφάλαια. Ο πάροχος (ή τρίτος χρηματοδότης, συνήθως τράπεζα) χρηματοδοτεί το πρόγραμμα καλύπτοντας τα έξοδα για τις μηχανολογικές μελέτες, κατασκευές, υπηρεσίες συντήρησης κλπ.
2. Η αποπληρωμή των υπηρεσιών του παρόχου γίνεται με χρήματα που εξοικονομούνται από μείωση των λογαριασμών.
3. Οι βελτιώσεις αποδοτικότητας ενέργειας που επιτυγχάνονται μέσω των συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης διαρκούν περισσότερο, λειτουργούν πιο αποτελεσματικά και απολαύουν τεχνικής υποστήριξης μεγαλύτερης διάρκειας σε σχέση με άλλα προγράμματα ενεργειακής αποδοτικότητας. Αυτό συμβαίνει, γιατί μια μόνον εταιρεία αναλαμβάνει την ευθύνη για την κατασκευή, χρηματοδότηση και συντήρηση όλων των απαραίτητων βελτιώσεων καθιστώντας τη διαχείριση του προγράμματος πολύ ευκολότερη. Με τον εκσυγχρονισμό της διαδικασίας προς αυτήν την κατεύθυνση, επιτυγχάνεται μείωση χρόνου και κόστους.
4. Ο κίνδυνος που σχετίζεται με το πρόγραμμα αποδοτικότητας ενέργειας, μετακυλιέται από την δημόσια υπηρεσία-χρήστη στον πάροχο. Σχετικοί νόμοι, λόγου χάρη, που επιτρέπουν σε δημόσιες υπηρεσίες να συνάψουν τέτοιου είδους συμβάσεις, απαιτούν το ποσό του καταβλητέου τιμήματος για την υπηρεσία να μην υπερβαίνει το συνολικό ποσό που τελικά εξοικονομείται χάρη στο πρόγραμμα. Αυτό συνήθως επιτυγχάνεται με τον εξής τρόπο: ο πάροχος εγγυάται στον δικαιούχο ότι το χρηματικό όφελος από την εξοικονόμηση ενέργειας θα υπερβαίνει το καταβλητέο για την υπηρεσία τίμημα. Για παράδειγμα, αν ο δικαιούχος πληρώνει μηνιαία χρηματοδοτική μίσθωση, ο πάροχος εγγυάται ότι τα χρήματα που θα εξοικονομούνται μηνιαίως θα είναι ίσα ή

περισσότερα από τα μισθώματα. **Σε αντίθετη περίπτωση, ο πάροχος υποχρεούται να επιστρέψει στο δικαιούχο τη διαφορά.** Αυτό είναι άλλωστε το νόημα της εγγύησης που προσφέρει ο πάροχος. Έτσι επειδή με τη συμφωνία μετακυλιέται ο κίνδυνος από τον δικαιούχο στον πάροχο, δίνεται ένα ισχυρό κίνητρο στον πάροχο να προβεί σε υψηλής ποιότητας σχεδιασμό και κατασκευή, προληπτική συντήρηση και συνεχή παρακολούθηση καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης.

Έτσι έχουμε:

1. Βελτιώσεις χωρίς οικονομική «θυσία»
2. Εξοικονόμηση κόστους
3. Αποδεδειγμένη τεχνογνωσία και εξειδίκευση (expertise) από την πλευρά της ΕΕΥ.
4. Μια σύμβαση παροχής πολλαπλών υπηρεσιών αποδοτικότητας (multiple efficient project).

Χρηματοδότηση από Τρίτους (ΧΑΤ) ή Third Party Financing (TPF)

Ο μηχανισμός ΣΕΑ βασίζεται σημαντικά στη χρηματοδότηση από τρίτους (ΧΑΤ), ή, όπως αποκαλείται διεθνώς Third Party Financing (TPF). Η ΧΑΤ αποτελεί συμβατική συμφωνία στην οποία συμμετέχει τρίτος, επιπλέον του προμηθευτή ενέργειας και του δικαιούχου-χρήστη του μέτρου βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Ο τρίτος χρηματοδότης παρέχει τα κεφάλαια για το μέτρο και χρεώνει στο δικαιούχο χρηματικό τέλος ισοδύναμο προς μέρος της εξοικονόμησης ενέργειας που επιτυγχάνεται βάσει του μέτρου ενεργειακής βελτίωσης. Ο τρίτος μπορεί να είναι ή όχι η ΕΕΥ. Οι περισσότεροι τρίτοι χρηματοδότες είναι στρατηγικοί εταίροι των ΕΕΥ και μαζί με τις ΕΕΥ είναι συχνά θυγατρικές εταιρείες ή μέλη ενός ευρύτερου επιχειρηματικού ομίλου. Σε άλλες περιπτώσεις τρίτοι χρηματοδότες, όπως εταιρείες leasing, παρέχουν επιλογές μίσθωσης για προγράμματα turnkey (παράδοση με το κλειδί στο χέρι). Αν και τα κεφάλαια που προσφέρονται από τους τρίτους χρηματοδότες μπορεί να έχουν υψηλότερα επιτόκια

συγκριτικά με την απευθείας χρηματοδότηση από τον πελάτη, ορισμένοι άλλοι όροι μιας τέτοιας συμφωνίας χρηματοδότησης μπορεί να είναι περισσότερο ελκυστικοί, όπως για παράδειγμα η παροχή ικανοποιητικά μεγάλης προθεσμίας για αποπληρωμή, ανάλογα με την εξοικονόμηση που έγινε.

Τα πλέον κατάλληλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για να πάρουν μέρος σε μεγάλα έργα Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης είναι προφανώς οι τράπεζες ή και άλλες εταιρίες του ευρύτερου χρηματοοικονομικού χώρου, όπως ασφαλιστικές εταιρείες.

Ο Δημόσιος Τομέας

Κεντρικό ρόλο στην ανάπτυξη των θεσμών και διαδικασιών των συμβάσεων ΣΕΑ είναι σε θέση να αναλάβει ο δημόσιος τομέας. Άλλωστε, σε διεθνές επίπεδο ο θεσμός έχει αναπτυχθεί χάρη στις πρωτοβουλίες του δημόσιου τομέα και την εφαρμογή που έχει τύχει ο θεσμός σε κτίρια του δημόσιου τομέα, αρχής γενομένης από την Αμερική στη δεκαετία του 1980. Ο δημόσιος τομέας μπορεί πολύ ευκολότερα να ενεργήσει πιλοτικά σε κάθε κράτος προκειμένου να αναπτυχθούν μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης που οδηγούν σε μεγαλύτερες εξοικονομήσεις ενέργειας. Τα μέτρα αυτά είναι δυνατό να ληφθούν στο κατάλληλο εθνικό, περιφερειακό, ή και τοπικό επίπεδο, και μπορούν να συνίστανται σε νομοθετικές πρωτοβουλίες, εκούσιες συμφωνίες, ή άλλα σχήματα με παρόμοιο αποτέλεσμα.

Eurocontract

Η προώθηση των ΣΕΑ υποστηρίζεται συστηματικά από το κοινοτικό πρόγραμμα Eurocontract, στο οποίο συμμετέχει και το ΚΑΠΕ και το οποίο εκτελείται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη» (“Intelligent Energy for Europe”) με τη συμμετοχή 11 φορέων από 9 ευρωπαϊκές χώρες. Το Eurocontract έχει βασικό στόχο του την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών σε θέματα σχετικά με το μηχανισμό ΣΕΑ και την ανάπτυξη περιπτώσεων βέλτιστης πρακτικής, προτύπων συμβάσεων και εν γένει πληροφοριών ανά

χώρα. Το έργο αποσκοπεί έτσι στην προετοιμασία και την ανάπτυξη νέων σχημάτων και πιλοτικών συμβάσεων ΣΕΑ στις συμμετέχουσες ευρωπαϊκές χώρες και την ανάδειξη και βελτίωση των υπαρχόντων μοντέλων. Στο πλαίσιο αυτό το Eurocontract επιδιώκει τη δημιουργία και την ανάπτυξη ενός πλαισίου πληροφόρησης και ενός δικτύου φορέων που θα διευκολύνουν την ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών αναφορικά με το μηχανισμό ΣΕΑ. Απώτερος σκοπός είναι η ουσιαστική τυποποίηση και προώθηση αυτών των τύπων συμβάσεων στις ευρωπαϊκές χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και η επιτάχυνση και ανάπτυξη της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών στην Ευρώπη. Παράλληλα επιδιώκεται η ανάπτυξη και η διείσδυση χρηματοδοτικών εργαλείων για την παροχή ενεργειακών υπηρεσιών στις τοπικές οικονομίες. Γίνεται δεκτό ότι τόσο ο τύπος και τα πρότυπα των ενεργειακών συμβάσεων ΣΕΑ όσο και τα χρηματοοικονομικά εργαλεία που θα αναπτυχθούν σε σχέση με τις συμβάσεις αυτές θα πρέπει να προσαρμοστούν στις ιδιαίτερες συνθήκες της κάθε χώρας, όπως εν προκειμένω της Ελλάδας.

Ευρωπαϊκή Νομοθεσία

Διάφορα κείμενα της δευτερογενούς νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι σχετικά με το ανωτέρω πλαίσιο εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακής αποδοτικότητας των κτιρίων. Τα σημαντικότερα σχετικά ευρωπαϊκά νομοθετήματα είναι τα ακόλουθα:

- 2002/91/EK: Οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων
- 2003/54/EK: Οδηγία για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ν. 3426/2005)
- 2003/55/EK: Οδηγία για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου (ν. 3428/2005)
- 2004/8/EK: Οδηγία για την προώθηση της συμπαραγωγής (ν. 3468/2006 ΑΠΕ)
- 2006/32/EK: Οδηγία για την ενεργειακή απόδοση και τις τελικές υπηρεσίες

Η Οδηγία (2002/91) η οποία σχετίζεται άμεσα με τη βελτίωση ενεργειακής απόδοσης κτιρίων και εγκαταστάσεων:

1. Εισάγει συστήματα πιστοποίησης για νέα και υφιστάμενα κτίρια και, σε δημόσια κτίρια, επιβάλλει τοιχοκόλληση των πιστοποιητικών και άλλων σχετικών πληροφοριών.
2. Ρυθμίζει ζητήματα σχετικά με την επιθεώρηση των κτιρίων.
3. Προβλέπει τα απαιτούμενα προσόντα για τεχνικούς και επιθεωρητές.
4. Καθορίζει κοινή μεθοδολογία για τον υπολογισμό της ολοκληρωμένης ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων.
5. Προβλέπει ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης τόσο για νέα όσο και για υφιστάμενα κτίρια, σε περίπτωση που υποβάλλονται σε μεγάλης κλίμακας ανακαίνιση.

Επίσης σχετικό είναι το θεσμικό πλαίσιο για τις συμβάσεις του δημόσιου τομέα και κυρίως οι οδηγίες 2004/17/EC και 2004/18/EC, οι οποίες έχουν πρόσφατα μεταφερθεί στο ελληνικό εθνικό δίκαιο με τα προεδρικά διατάγματα 59/2007 και 60/2007.

Τέλος, εξίσου σημαντικό ρόλο για τη διαμόρφωση και ανάπτυξη των συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης είναι δυνατό να διαδραματίσει και το θεσμικό πλαίσιο που αναφέρεται στις Συμπράξεις Δημόσιου & Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) (Public Private Partnerships – PPP ή PFI). Οι ΣΔΙΤ, αν και αφορούν κυρίως σε μεγάλα έργα στον τομέα της δημιουργίας υποδομών και της παροχής υπηρεσιών του Δημοσίου, μπορούν να διαμορφώσουν και αντίστοιχες δυνατότητες συνεργασίας και ανάπτυξης συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης μεταξύ Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα. Σημαντικό κείμενο προς αυτή την κατεύθυνση αποτελεί η λεγόμενη πράσινη βίβλος που υιοθέτησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Απρίλιο του 2004 για τις ΣΔΙΤ. Το Νοέμβριο του 2005 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε και σχετική ανακοίνωση όπου

δίδονται περισσότερες διευκρινήσεις σχετικά με τις συμπράξεις αυτές καθώς και τον τρόπο που σκοπεύει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να τις διαχειριστεί στο μέλλον.

Ελληνική Νομοθεσία και Υφιστάμενο Πλαίσιο

Η ανάπτυξη του σχετικού νομοθετικού πλαισίου σχετικά με την εφαρμογή ΣΕΑ υπήρξε βραδεία. Το 2001 έγινε προσπάθεια για την υιοθέτηση ενός προσχεδίου νόμου σχετικά με σχήματα ΧΑΤ και ΕΕΥ, ωστόσο η τελική θεσμοθέτησή του εκκρεμεί. Πρόδος έχει σημειωθεί με το νόμο που αναφέρεται στις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ, ν. 3389/2005), ο οποίος δίνει και τη δυνατότητα για ανάπτυξη τέτοιων σχημάτων παροχής ενεργειακών υπηρεσιών και αντίστοιχων τύπων συμβάσεων μεταξύ ιδιωτικών και δημόσιων φορέων. Σύμφωνα με το ν. 3389/2005, οι δημόσιοι φορείς που σκοπεύουν να προχωρήσουν σε μία ΣΔΙΤ πρέπει να υποβάλλουν σχετική πρόταση προς την Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ, η οποία θα συνοδεύεται από τα απαραίτητα στοιχεία που θα τεκμηριώνουν τη σκοπιμότητα υλοποίησής της. Στη συνέχεια, η Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ μελετά την πρόταση του δημοσίου φορέα και αξιολογεί κατά πόσο αυτή μπορεί να υλοποιηθεί ως Σύμπραξη και να υπαχθεί στις διατάξεις ν. 3389/2005. Σε περίπτωση που η πρόταση αξιολογηθεί θετικά, όπως αρχικά είχε κατατεθεί ή όπως τελικά διαμορφώθηκε κατόπιν σχετικών τροποποιήσεων, η Ειδική Γραμματεία την περιλαμβάνει στον «Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων», γνωστοποιεί την απόφασή της στο δημόσιο φορέα και τον καλεί εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών να καταθέσει στη Διυπουργική Επιτροπή ΣΔΙΤ «Αίτηση Υπαγωγής» της συγκεκριμένης Σύμπραξης στο Ν. 3389/2005.

Η Ελληνική Αγορά

Οι εφαρμογές έργων παροχής ενεργειακών υπηρεσιών στην Ελλάδα είναι πολύ περιορισμένες, και προς το παρόν υπάρχουν ελάχιστες ελληνικές Εταιρείες Παροχής Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΕΕΥ). Στο παρελθόν είχαν πράγματι γίνει προσπάθειες να

πραγματοποιηθούν έργα παροχής ενεργειακών υπηρεσιών. Εταιρείες, κυρίως κατασκευαστικές και προμηθεύτριες συστημάτων, που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον να δράσουν ως ΕΕΥ μέσα στο πλαίσιο έργων του ΚΑΠΕ, επικεντρώνονται κυρίως στο δημόσιο τομέα, όπου υπάρχει μεγάλο δυναμικό για εφαρμογή μέτρων ενεργειακής αποδοτικότητας. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι μέχρι σήμερα τα ελληνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα δεν έχουν συμμετάσχει ενεργά σε σχήματα ΕΕΥ και έργα ΧΑΤ, και ως εκ τούτου δεν έχει δημιουργηθεί τυποποιημένο χρηματοδοτικό μοντέλο ούτε συγκεκριμένοι όροι χρηματοδότησης. Και τούτο μολονότι υπάρχουν ενδιαφέρουσες περιπτώσεις/πρωτοβουλίες από τον ιδιωτικό τομέα (π.χ. η περίπτωση της βιομηχανίας ΜΕΒΓΑΛ).

Ελλιπές Θεσμικό Πλαίσιο

Είναι προφανές ότι για την υλοποίηση και ανάπτυξη ενεργειακών υπηρεσιών εγγυημένης απόδοσης είναι αναγκαία η εξασφάλιση επαρκών κινήτρων και ισότιμου ανταγωνισμού. Ωστόσο η περιορισμένη ανάπτυξη της αγοράς ΣΕΑ στην Ελλάδα οφείλεται σε σημαντικό βαθμό στην έλλειψη κατάλληλου νομικού και θεσμικού πλαισίου, καθώς επίσης και σε αρκετά γραφειοκρατικά εμπόδια. Σε ό,τι αφορά το δημόσιο τομέα, σημαντικό εμπόδιο αποτελεί το γεγονός ότι δεν επιτρέπεται στους δημόσιους φορείς να καταβάλουν «εναλλακτικούς» λογαριασμούς ηλεκτρικής ενέργειας, όπως αυτοί προκύπτουν από τις εφαρμογές μέτρων ενεργειακής αποδοτικότητας και ηλιακών θερμικών συστημάτων. Άλλοι παράγοντες που συντείνουν στην περιορισμένη ανάπτυξη της εν λόγω αγοράς στην Ελλάδα, κυρίως στο δημόσιο τομέα, είναι: (α) η έλλειψη συγκεκριμένου νομικού καθεστώτος για την εδραίωση των ΕΕΥ, (β) ο ελλιπής μηχανισμός χρηματοδότησης, επένδυσης, σχεδιασμού, κατασκευής και ασφάλειας του έργου, (γ) τα περιορισμένα οικονομικά οφέλη του τελικού χρήστη σε περίπτωση που η ΕΕΥ χρειάζεται υψηλό βαθμό εσωτερικής απόδοσης για την επένδυση ή έχει μικρή διάρκεια συμβολαίου, (δ) Η έλλειψη τεχνογνωσίας και εμπειρίας των υποψήφιων ΕΕΥ, (ε) η έλλειψη γνώσης και ενημέρωσης μεταξύ των τελικών χρηστών σε ό,τι αφορά

οικονομικά και άλλα οφέλη που συνδέονται με εφαρμογές έργων ενεργειακών υπηρεσιών, (στ) η έλλειψη προτύπων συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης συμβατών με την ελληνική νομοθεσία.

Κατόπιν σχετικού διαγωνισμού, το ΚΑΠΕ ανέθεσε την περασμένη εβδομάδα στη δικηγορική εταιρεία Κελεμένης & Συνεργάτες το έργο για την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών νομικού εμπειρογνώμονα για την ανάπτυξη και υλοποίηση στην Ελλάδα ενεργειακών έργων μέσω Συμβάσεων Εγγυημένης Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΕΕΑ) με Χρηματοδότηση από Τρίτους (ΧΑΤ) στο πλαίσιο προσφοράς ολοκληρωμένων υπηρεσιών από Εταιρίες Παροχής Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΕΕΥ). Όπως βλέπετε στη σχετική διαφάνεια, ο κύκλος των εργασιών του έργου είναι ευρύς και φιλόδοξος και σκοπό έχει να δώσει μία νέα δυναμική και ένα νέο πλέγμα λύσεων στο θεσμό.

α/α	Κύκλος Εργασιών
1	Εξέταση υφιστάμενου νομικού πλαισίου & χρηματοπιστωτικών μηχανισμών δημοπράτησης, υλοποίησης και παρακολούθησης έργων / ολοκληρωμένων υπηρεσιών εξοικονόμησης ενέργειας σε κτίρια του δημοσίου τομέα & ιδιωτικού με χρηματοδότηση του αρχικού κατασκευαστικού κόστους από τον ιδιωτικό τομέα
2	Επικαιροποίηση των σχετικών προσχεδίων και προγενέστερων εισηγήσεων με βάση την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία
3	Εξέταση των φορολογικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ΕΕΥ
4	Εξέταση υφιστάμενων προτύπων κειμένων τεκμηρίωσης νομικών απαιτήσεων και διαδικασιών (α) στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και β) στις πρακτικές που εφαρμόζονται σε άλλα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διεθνώς για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και παρακολούθηση έργων / ολοκληρωμένων υπηρεσιών εξοικονόμησης ενέργειας σε κτιριακές εγκαταστάσεις του δημοσίου τομέα, που αναλαμβάνουν ΕΕΥ μέσω Συμβάσεων Εγγυημένης Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΕΕΑ), με το μηχανισμό ΧΑΤ.
5	Διερεύνηση δυνατοτήτων προσαρμογής και εξειδίκευσης του εθνικού πλαισίου.

α/α	Κύκλος Εργασιών
6	Συμπεράσματα και προτάσεις σχετικά με την ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία των απαραίτητων ρυθμίσεων για την ανάπτυξη αυτών των χρηματοδοτικών μηχανισμών στον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα.